דרבותה חשמעינן לתנה קמה דחע"ג

דרחינה קמייתה שריה לה אפילו הכי

יפר מהשתח: ורבי יוסי סבר חפשר

לרבי יוסי דברחילה לעולם ליכא עינוי

ודאי דסוגיין אתיא דלא כרבי נתן

דס"ל דאין הבעל מפר אלא א"כ חל

הנדר אלא כרבנן דפליגי בשילהי

פירקיןט בנטולה אני מן היהודים אם

משמשתו דרבי נתן אמר לא יפר וחכ"א

נדרים הל' [ד] ה סמו לאוין רמב טוש"ע :סימן רלד סעיף נט

עין משפם

נר מצוה

תוםפות אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ. פעס אחת דפעס ראשונה יכולה דלא רחלה ולניוול לא חיישינן. דס"ל לרחון כהיתר: מיתםרא רחיצה עלה. וענוי נפש נפש. והקשה הרב ר' יונה דמשמע הוא דמהשתא סבר דרחינה הוי ענוי נפש דמתחילה נמי דקאמר לא תרחן מפרשי' למתניתין דתלה בחיצה בחירות דחי לחו להנה בפירות דהי נחו הכי לא הוי ענוי: לא תרחוץ אית לה ניוול. כלומר ענוי נפש הוא ור' יוסי סבר אפשר דלא רחצה כלל גם אם רחצה פנום אחת ומיחסרא (בכלל) [בכל] רחיצה לניוול לא חייש דרחיצה לא הוי ענוי: ולתני הכי רבי יוםי אומר תנאי זה אין בו ענוי נפש. כיון שיש ענוי נפש בקיום התנחי שגם קודם שעברה התנאי מנעת מרחילה כדי שלא יחול עליה איסור רחינה ילות עלים חיסות לחיכם הלכך היה לו להזכיר התנאי [ולא הנדר] או לא היה לו לומר רק ר' יוסי אומר לא יפר: אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום. דלרכנן גם מניעה מלרחוץ היום ענוי הוא ומיפר: ור' יוםי ניוול דחד יומא לא שמיה א׳ הוא דלא הוי עינוי אבל במניטת וטולתו הוי טינוי אמרי' רחילה אין בה עינוי ותו דלקמן פריך ממילחא דהכא דר' יוסי אמילחא דלקמן [גוף כולו] לכ"ש דאיכא לער ומאי פריך האמרת רבי יוסי לא אמר אלא ברחיצה יום אחד ואים טנט בנדינט יום לניוול לא דגרסי ורבי יוסי לניוול לא חייש [כלל אפילו היכא]

דמיתסרא לעולם ברחיצה

לא הוי ניוול דקים ליה להש"ס דברחיצה ליכא ענוי

לרבי יוסי כלל מדקאמר אין אלו נדרי עינוי נפש משמע שאפי' תעבור בתנאי אין

שאפי׳ מעבור בתנאי אין ענוי נפש בנדר זה כלל והרב ר״א ממיך גרס ורבי יוסי ניוול דיומיה לא שמיה

ניוול. כלומר לא חש התנא

להזכיר ניוול דיומיה לכך לה אמר אין בתנאי ענוי נפש שאין זה חידוש דדבר פשוט הוא אלא גדולה מואת השמיענו אין נדר

יכול להיוח של נונוי נחש:

ואלא דאמרה הנאת רחילה עלי לעולם אם ארחן. וכיון דקאמרה הכי רחיצה ראשונה שריא לה אבל מההיא רחיצה ואילך מתסרא ברחילה לעולם: לא פרחן אים לה ניוול. דס"ל השתא דברחילה איכא ענוי נפש. וכי תימא אי הכי אמאי נקט תנא דתליא נדרה באם ליתני קונם רחילה עלי איכא למימר

ואלא אדאמרה קונם הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ משום הכי מיפר לה דהיכי תעביד תרחץ מתסרא הנאת רחיצה עלה לא תרחץ אית לה ניוולא ורבי יוםי סבר אפשר דלא רחצה ולניוול לא חיישינז אי הכי ליתני הכי רבי יוםי אומר תנאי זה אין בו ענוי נפש אלא ידאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום ורבי יוםי סבר לווול דחד יומא לא שמיה ניוול שנית

יפר דאי כר' נתן התם נמי נימא היכי תעביד תשמש מתסרא הנאת תשמיש עלה לא תשמש הוו להו דברים שבינו לבינה כדאמרינן הכא אלא ודאי סוגיין דהכא דלא כר' נתן וכיון שכן מאי קמקשה בריש סוגיין למה לה הפרה לא תרחוץ ולא ליתסרו פירות עולם עלה דהא לרבנן מפר אע"פ שלא חל הנדר וי"ל דאין הכי נמי דתנא דמתניתין כרבנן ס"ל אלא מיהו כי אמרי רבנן דמפר אע"פ שלא חל הנדר ה"מ היכא שאי אפשר לה להנצל אפי' כי מזדהרא בתנאה מענוי נפש או מדברים שבינו לבינה כגון נטולה אני מן היהודים אם משמשתו שאינה יכולה לינצל מדברים שבינו לבינה אי נמי כגון שחלתה תנאה בדבר שהיא עשויה לעבור עליו כגון שאני נהנית לך אם עושה אני על פי אבא או ע"פ אביך [לקמן פט.] דטריחא לה מילתא להזהר שלא לעשות על פיהם אבל היכא שתלתה נדרה בדבר שאינו לא מענוי נפש ולא מדברים שבינו לבינה והוא דבר שאפשר לה לעמוד בו כרחיצה דקס"ד בריש סוגיין דלית בה ענוי בכי האי גוונא אפי׳ לרבנן לא יפר. ואי קשיא דהא תניא לקמן (פט.) אשת איש שאמרה הריני נזירה לכשאתגרש ר"ע אומר יפר משום דס"ל דבעל

מיפר אע"פ שלא חל הנדר ואמאי הא התם אכתי לית לה לא צער ענוי נפש ולית בה נמי משום דברים שבינו לבינה לאו קושיא היא דהתם לאו בדידה קאי להנצל מענוי נפש דדלמא מגרש לה בעלה אבל היכא דתליא נדרה ברחיצה לפום מאי דקס"ד בריש סוגיין דרחיצה לית בה ענוי נפש בדידה קחי: אי הכי ליסני הכי ר' יוסי אומר סנאי זה אין בו משום ענוי נפש בדידה קחי: אי הכי ליסני הין אלו נדרי ענוי נפש משמע דמשום שאין הנדר ענוי נפש לא יפר אבל אי נדרה מידי דאית ביה ענוי נפש יפר. וליתא דכיון דבתנאה ליכא ענוי נפש אפי׳ נדרה בפירות עולם לא יפר וכדאמרינן בריש סוגיין למה לה הפרה לא תרחץ ולא ליתסרו פירות עולם עלה: אלא דאמרה הנאם רחילה עלי לעולם אם ארחך היום. דלתנא קמא ניוול דחד יומא שמיה ניוול ומש"ה יפר דהיכי תעביד וכדכתיבנא לעיל: ור' יוםי סבר ניוול דחד יומא לא שמיה ניוול. הלכך לא יפר דמני מוקמא נפשה חד יומא ברחינה ותו לא מתסרא בה. וליכא לאקשויי הכא כדמקשינן לעיל אי הכי ליחני ר' יוסי אומר תנאי זה אין בו ענוי נפש משום דאי הוה תני הכי הוה משמע ענוי נפש הוא דלא הוי אבל דברים שבינו לבינה הוי דהאי לישנא הכי משמע כדמוכח לקמן [פא.] בהדיא וניוול דחד יומא לר' יוסי אפילו מדברים שבינו לבינה לא הוי כך פי' הרב ר' יונה ז"ל. וכ"ת אכתי קשיא דכיון דר' יוסי לא פליג אלא אניוול דחד יומא אבל ניוול דלעולם מודי ביה דהוי ענוי נפש היכי א"ר יוסי אין אלו נדרי ענוי נפש דהא בעיקר הנדר ענוי נפש יש בו וכדמקשינן בריש שמעתין. תירץ הרב ר' אליעזר דליתא דר' יוסי ארחילה דלעולם נמי פליג והכי קאמרינן ר' יוסי סבר ניוול דחד יומא לא שמיה ניוול ולא חש תנא לאשמועי׳ בהדיא מידי אלא גדולה מזו קאמר שאין אלו נדרי ענוי נפש כלומר דרחילה גופה לית בה ענוי נפש כלל. ולפירוש של הרב ר' יונה ז"ל אחי ליה שפיר טפי דבניוול דחד יומא פליג דאפילו משום דברים שבינו לבינה ליח ביה וברחילה דלעולם פליג דאין אלו נדרי ענוי נפש מיהו דברים שבינו לבינה הוויין. ומכללא משמע דכיון דאפילו ברחילה דלעולם ליכא ענוי נפש ממילא דחד יומא אפילו דברים שבינו לבינה נמי לא הוי זה נ"ל. וסוגיין לקמן נמי מוכחא דלר' יוסי אפילו ברחיצה דלעולם נמי ליכא ענוי דמקשינן דר׳ יוסי אדר׳ יוסי מדקאמר [ע"ב] דכביסתם קודמת אלמא דס"ל דרבי יוסי במתניתין אכולה רחילה פליג דליכא ענוי דאי לא מאי קושיא:

רחילה ואף רחילה עלמה: ואהכי מיפר דהיכי מעביד כו'. דקסברי רבנן דרחילה היינו ענוי נפש: ור"י סבר. אפשר בלא רחילה ולניוול דרחיצה לא חיישינן ואהכי קאמר דאין אלו נדרי ענוי נפש: אי הכי. הואיל דאוקמת (כ) נדרה ברחיצה לרבי יוסי דלא חייש לניוול דרחיצה דליכא ענוי נפש: ליתני הכי ר' יוסי

אומר תנאי זה אין בו ענוי נפש. דהא כל הנדר הזה אינו אלא על תנאי שנדרת עוברת על הנדר (ג) דאי אפשר בשום ענין להיות בו ענוי נפש (הואיל) דניוול הוא לה ולא הוי ענוי נפש לר׳ יוסי ואמאי קנסיב לה בלשון ענוי נפש דקאמר אין אלו נדרי ענוי נפש מכלל דר׳ יוסי סבר איכא

ענוי נפש בהאי נדרא במקלת: אלא. לעולם לרבי יוסי רחילה נמי הויא ענוי נפש ומתניתין דהכא (ד) בהאי עסקינן כגון דאמרה אם ארחץ היום דהיינו טעמא דרבי יוסי דאמר אין אלו נדרי ענוי נפש דאפשר דלא אתיא לידי ענוי נפש דלא רחצה היום ולא מיתסרא הנאת רחיצה עלה וליכא אלא ניוול דיומיה דמכאן ואילך רחצה כל אימת דבעיא. והשתא ליכא למיפרך לר' יוסי ליתני תנאי זה דקאמר

לה לעולם כל הנאת רחיצה כגון כיחול ופירכום וסיכה שהן צרכי

לדלמא רחנה באותו היום. והוא הדין דאפשר לאוקמה נמי דאמרה הכי בתירוץ זה קונם פירות עולם עלי אם ארחץ היום אלא משום דשבקה לההיא ואיירי בהנאת רחילה מוקים זה נמי בהנאת רחילה:

לניוול מרובה משום דהתם לא אמרה אלא אם ארחן סתם ואיכא למיחש דדלמא רחצה אבל הכא דאמרה היום ותו לא ליכא למיחש

לר׳ יוסי ניוול רחיצה לזמן מרובה הוי נדרי ענוי נפש ולהכי קתני בלשון הנדר והיינו טעמא דלא פריך הכא כדפרכינן לעיל לר' יוסי דלמא רחצה היום ומיתסרא הנאת רחיצה עלה דר' יוסי חייש שנית

 ל) [עי' תוספות כתובות
על. ד"ה ר' יוסי],
ל) [פט:], ג) נ"ל ולון (א) אלא דאמרה קונם הנאת רחילה עלי אם ארחן. פעם אחת שיאסרו מסקינן לעיל היכא דליכא עינוי נפש בתנאי אין מיפר

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה ואלא דאמרה וד"ה ואהכי הד"א: (ב) ד"ה אי הכי וכו׳ דנדרה ברחילה ולר׳ יוסי לניוול אדרחיצה ליכא ענוי נפש: (ג) ד"ה ליתני וכו׳ ובתנאי שעוברת עוברת על הנדר וכיון דחי חפשר וכו' ענוי נפש הוחיל וניוול לא הוי ענוי נפש לר' יוסי אמאי ענוי נפט (ני יוסי אמאי קנסיב לה בלשון גדרי קנסיב למיל וחיבות הוא לה נמחק: (ד) ד"ה אלא לעולם ומר וחמנימין דהרה דדר נותמנימין ובני להכה לפונם יכו יתונינון דהכה בהכי עסקינן וכוי רחילה עלה דליכא אלה ניוול וכו׳ ליחני חנאי זה ניוול וכר' ניתני תנחי זה אין בו עיברי גפש כירן דקאמר לר' יוסי דבירול רחילה וכר' בלשון גדר והיינו וכר' לאוקמה נמי בתירוץ זה דאמרה הכי קונס פירות וכו' דשבקה להסיא אוקמתא ואיירי

פירוש הרא"ש

אלא דאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ. וס"ל השתא דרחילה הוי ענוי ופעם אחת יכולה לרחוץ בהיתר ומאז וכלאה מאמר ברחינה וננחר ההפחם מחסר כל חינה לעולם הלכך מפר לה לאלמר לרבנן דאמרי לקמן דבעל מפר אע"פ שלא זכעל מפר מע"פ שנה חל הנדר ולר' נתן דאמר אינו מפר עד שיחול הנדר מרחץ ומאסר ואח"כ ימיר לה ור' יוסי סבר אפשר דלא רחצה ולניוול לא חייש דמניעת רחילה לא הוי ענוי נפש: אי הכי ליתני ר' יוםי אומר תנאי זה איז בו ענוי נפש. לסוס נפש בתנאה ומש״ה מפר ומדלא תני הכי משמע ן תפי ליכא ענוי גן אפי ליכא ענוי בתנאי כיון דבנדר איכא ענוי נפש מלי מפר וקאמר ליה ר' יוסי בנדר נמי ליכא ענוי נפש דרחילה לא חשיב ענוי ג' וולמאי

נה חשיב ענור שי (ותנחי היים במנחה אין מקיימיטן ליה) והוה ליה למיסני סגאי זה אין ב ענוי נפש דמשמע דלרבטן כיון שיש במגאי ענוי נפש מפר כי היכי דלא מטעי אליבא דרבטן למימר דאפיר דמסקיטן לעיל דמפר לא איכא מנה נפש מפר לא היכא דאיכא היכא דאיכא במנחה מנה במנאי ענוי נפש ביון דבגדר איכא ענוי נפש מלי מפר והא לא שמעיהו דאמרי הכי הלכך הוי ליה למימו מנאי זה ליה במנאי ענוי נפש ביון דבגדר איבא עלי [לעולם] אם ארחץ היום. דהשמא במנאי דהייט רחיצה עלי [לעולם] אם ארחץ היום. דהשמא במנאי דהייט רחיצה עלי [לעולם] אם ארחץ היום. דהשמא במנאי דהייט ולא מנוי נפש אלא מול במנאי המטה דאמרה הגאת רחיצה עלי לעולם שכיין לא מתקשט ופריך לא מתקשט ולא מתאסר ומשני אייכ קרו לה מטולמא אלמא לר' יוסי אש"א דקישוט לא הוי דברים שבינו לבינה אליבא דרב היכא דמלינהו למשמיש המטה דאמרה הנאת משמישך עלי אם אמקשט ופריך לא מתקשט ולא מתאסר ומשני דרו ענוי ברחילת היום דהוי ניון מני מפר ה"ע לרבען כיון דמלינהו לרחילת שלם דהוי ענו ברחילה היום להוי ניון לא מני מופר ה"ע לרבען כיון דמלינהו לרחילת שלם דהוי ענו ברחילה היום המטה דאמרה הוא השבר לוות כן המום ברישוט ביון דמניעת קישוט היו להו למים להיום להיום בלים ביון דמניעת קישוט הייון לא מני מום בהו להיול המום משמים ביון דמניעת קישוט היון לא למום להיום ביון דמניעת היים בר לרבע כיון דמניעה ביון במניעת היים ברישוט ביון דמניעת היים בר מול לא היים ברישוט ביון דמניעה ביום ביון במניעה ביון בתור מום בריש ביון במניעה ביון בתניעה ביון במניעה ביון בתניעה ביון בתניהו ביון בתניהו ביון בתניהו ביון בתניים ביון בתנים ביון בתניהו ביון בתניעה ביון בתניעה ביון בתניים ביון בתניהו ביון בתניהו ביון בתנים ביון בתניה ביון בתנים ביון בתניה ביון בתניה ביון בתניה ביון בתניה המסף בקיקוט דיין דמניעם קיקוט היי נות מני מפר הייי גרבק ביין דמנינהו נעזיננו שנם זהוי שנה בייו בניינה היי בעם מני נותר המינה בייו במפילהו בייום המקד שנים זהיו שבה בייום המקד שנים בהיי ברבק ביין דמנינהו להייום עור שני נפש היי בול בל להיי ענוי נפש שלם ענוי ועוד דאכתו ליקשי ליים בהא בייום לימל הייום להיים בייום האין לפר שני נפש לרפי יוים ואין לפרש דלקמן קאמר שבועה שלא אדמך הייום דאילים ליכול ענוי הפש ובייום ואין לפרש דלקמן קאמר שבועה שלא אדמך הייום להיים בייום ואין לפרש דלקמן האמר שניי נפש בייום היים דלא חטעי במילחיה דרבנן ועוד מדפריך לקמן דר' יוסי אלמא דר' יוסי אלמא דר' יוסי מבר ליים שניי ביים היכי דלא חטעי במילחיה דרבון ועוד מדפריך לקמן דר' יוסי אלמא דר' יוסי שלה שניים היים דלא האין בו ענוי נפש ולהכי לא קאמר מנאי זה אין בו ענוי נפש: